

Alleg 176

Sprawozdanie

KOMISYI BUDŻETOWEJ

o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za lata 1906 i 1907.

Wysoki Sejmie!

Komisyja budżetowa przedstawia swe sprawozdanie o zamknięciu rachunków funduszków krajowych równocześnie za dwa lata 1906 i 1907 ze względu na to, że zamknięcie rachunków za rok 1906 nie zostało w ostatniej sesyi załatwione.

Jak w dawniejszych latach, obejmuje także niniejsze sprawozdanie zamknięcie rachunków funduszków budżetem krajowym objętych oraz funduszków krajowych odrębnych, z wyjątkiem krajowych gal. funduszków propinacyjnych tudzież fundacyi hr. Skarbka, które są objęte osobnemi sprawozdaniami.

Między zamknięciami rachunków za rok 1906 a za rok 1907 zachodzi ważna różnica pod względem formalnym, mianowicie uwzględniono już w zamknięciu rachunkowym za rok 1907 na razie w sumarycznym tylko zestawieniu szemat rubryk i system budżetowania *brutto* we wszystkich funduszach objętych budżetem zgodnie z układem budżetu uchwalonego przez Wysoki Sejm na rok 1907. W następstwie nowego układu tudzież rzeczywistego wzrostu wydatków i przychodów kraju objawiły się też bardzo znaczne różnice cyfrowe w poszczególnych działach budżetowych i w zestawieniach sumarycznych. W szczególności przedstawiają się wyniki rachunkowe wydatków i przychodów funduszu krajowego »w ściślejszem znaczeniu« za rok 1906 następująco:

Ogółem wynosiły wydatki tego funduszu w r. 1906 sumę 30,710.130 kor. 15 gr. o 632.342 koron *więcej*, niż w budżecie uchwalono.

Dochody tego funduszu wynosiły w r. 1906 sumę 29,793.338 koron 86 gr., o 1,941.043 koron *więcej*, niż w uchwale budżetowej przewidywano.

Niedobór za rok 1906 wynosił więc 916.791 koron 29 gr., o 1,308.701 koron *mniej*, aniżeli w budżecie przewidywano.

Wyniki rachunkowe roku 1906 były zatem ogółem znacznie *korzystniejsze*, niż przewidywano, mimo to jednak zamknięcie rachunkowe zakończyło się formalnym *niedoborem* w kwocie 916.791 koron, pokrytem pożyczką krótkoterminową w gal. funduszu propinacyjnym, nie licząc rat pożyczek objętych budżetem na regulację rzek kanałowych i systematyczną regulację rzek karpackich, które w łącznej kwocie 1,028.568 koron przy padły w r. 1906 do wypłaty.

W roku 1907 wynosiły wydatki funduszu krajowego ogółem 43,609.691 koron 8 gr. o 760.113 *więcej*, niż budżetem uchwalono.

Dochody funduszu krajowego w r. 1907 wynosiły 41,065.577 koron 27 gr. o 2,047.707 koron *więcej*, niż w budżecie przewidywano.

Niedobór za rok 1907 wynosił więc 2,544.113 koron 81 gr., o 1,287.594 koron *mniej*, niż w budżecie wykazano.

Niedobór ten pokryto pożyczką krótkoterminową w gal. funduszu propinacyjnym; nadto przypadły w r. 1907 do wypłaty z pożyczek krajowych na regulację rzek kanałowych i systematyczną regulację rzek karpackich raty w łącznej sumie 1,212.668 kor.

W obu latach 1906 i 1907 wynosił łączny niedobór rzeczywisty kwotę 3,460.905 koron, pokrytą pożyczkami w gal. funduszu propinacyjnym, o 2,596.295 koron, zatem *mniej*, niż przewidywano w budżetach na rok 1906 i 1907.

W poszczególnych działach budżetowych były wydatki i dochody funduszu krajowego w r. 1906 i 1907 następujące:

Wydatki w r. 1906.

(Fundusz krajowy w „ściślejszem znaczeniu“.)

	Rubryki	Wyniki w r. 1906 w koronach	Różnica między wynikiem a budżetem + — w koronach
I.	Reprezentacja kraju	226.307	— 27.465
II.	Zarząd	886.707	+ 3.878
III.	Sprawy zdrowotne	3,556.765	+ 80.776
IV.	Dobroczynność	104.313	— 1.160
V.	Oświata	12,183.959	+ 583.818
VI.	Pomniki historyczne	103.253	+ 373
VII.	Bezpieczeństwo publ.	740.735	+ 72.104
VIII.	Komunikacye	4,089.850	+ 78.309
IX.	Budowy wodne i melior.	2,501.054	— 210.777
X.	Rolnictwo	2,005.178	+ 46.186
XI.	Górnictwo	35.444	— 2.184
XII.	Przemysł i rękodzieła	664.265	— 28.230
XIII.	Długi krajowe	2,941.152	+ 4.695
XIV.	Rozmaite	671.148	+ 29.019
	Suma wydatków	30,710.130	+ 632.342

Nadto wynosiły wydatki (i dochody) własne funduszków budżetem objętych w rubrykach powyższych za rok 1906 nie wciągnięte :

krajowego funduszu szkolnego	3,727.264 K
„ „ „ emeryt.	328.601 K
szpitali krajowych i zakładu dla obłąkanych	1,912.679 K
funduszu policji krajowej	11.035 K.

Dochody w r. 1906.

(Fundusz krajowy w „ściślejszem znaczeniu“)

	Rubryki	Wyniki w r. 1906 w koronach	Różnica między wynikiem a budżetem + — w koronach
	Pozostałość kasowa	254.506	—
I.	Zarząd	82.272	+ 9.573
II.	Sprawy zdrowotne	283.512	— 3.709
III.	Pomniki historyczne	25.226	+ 24.776
IV.	Bezpieczeństwo publiczn.	252.105	+ 2.095
V.	Komunikacye	688.186	+ 66.916
VI.	Budowy wodne i melior.	38.452	— 3.626
VII.	Rolnictwo	648.531	+ 117.695
VIII.	Górnictwo	9.000	—
IX.	Przemysł i rękodzieła	8.508	+ 4.728
X.	Długi krajowe	4.516	+ 222
XI.	Rozmait e	1,352.710	+ 169.690
XII.	Oplaty konsumcyjne	7,724.467	+ 464.467
XIII.	Raty pożyczek na rzeki, kanał. i regul. rzek karp.	1,028.568	— 207.600
XIV.	Dodatki do podatków	17,392.779	+ 1,295.816
	<u>Suma dochodów</u>	<u>29,793.339</u>	<u>+ 1,941.043</u>
	Niedobór	916.791	— 1,308.701

Wyniki funduszu krajowego w roku 1907.

	Rubryki	Wydatki w koronach	Różnica między wyni- kiem a budżę- tem wyda- tków + — w koronach	Dochody w koronach	Różnica między wyni- kiem a budżę- tem docho- dów + — w koronach
	Pozostałość kasowa			463.039	
I.	Reprezentacja kraju	135.227	21.445	370	+ 170
II.	Zarząd	1,606.773	— 59.204	209.652	+ 30.332
III.	Sprawy zdrowotne .	5,912.835	+ 249.356	2,039.887	— 165.221
IV.	Dobroczynność . .	90.445	— 6.008	—	—
V.	Oświata i sztuka .	18,409.084	+ 704.580	4,289.105	+ 430.066
VI.	Pomniki historyczne	317.673	— 1.199	101.428	+ 978
VII.	Bezpiecz. publiczne i kosza kwaterowe	969.756	— 25.694	441.040	+ 22.337
VIII.	Komunikacye . . .	3,934.507	+ 166.621	635.821	+ 31.879
IX.	Budowy wodne i me- lioracye	5,017.967	— 258.372	3,229.702	— 226.993
X.	Rolnictwo	2,348.502	+ 112.121	775.501	+ 99.822
XI.	Górnictwo	33.130	— 2.400	9.000	—
XII.	Przemysł i rękodzieła	1,204.099	— 11.933	437.734	+ 29.922
XIII.	Długi krajowe . . .	2,902.611	— 125.593	130.445	+ 101.151
XIV.	Pensye emier. i dary z łaski	293.537	+ 23.688	65.849	+ 29.849
XV.	Opłaty konsumcyjne	8.317	— 5.183	8,244.982	+ 954.982
XI.	Rozmaite	425.228	+ 20.778	1,561.115	+ 307.594
XVII.	Dodatki do podatków	—	—	18,430.908	+ 400.839
	Suma	43,609.691	+ 760.113	41,065.577	+ 2,047.707
	Niedobór pokryty po- życzką			2,544.114	— 1,287.594

Zamknięcie rachunkowe funduszu krajowego nie daje jeszcze, mimo budżetowania brutto, pełnego obrazu finansów krajowych. Chcąc zyskać obraz pełny, należałoby je uzupełnić bilansem szeregu funduszy samoistnych, budżetem funduszu krajowego dotąd nie objętych. Należą tu w pierwszym rzędzie fundusze utworzone kosztem skarbu krajowego dla stałego popierania zadań publicznych, a mianowicie:

Fundusz pożyczkowy na budowę szkół, z którego udzielono w r. 1907 ze zwrotu 109.900 koron na bezprocentowe pożyczki na budowę szkół.

Fundusz pożyczkowy na budowę koszar, z którego udzielono w r. 1907 ze zwrotu 170.000 koron na pożyczki bezprocentowe na budowę koszar.

Stały fundusz przemysłowy, z którego udzielono w r. 1907 pożyczek w kwocie 1,105.800 koron (dotacya z funduszu krajowego wynosiła 150.000 koron).

Fundusz pożyczkowy dla kółek rolniczych z którego udzielono w r. 1907 pożyczek w kwocie 26.200 koron.

Stały fundusz hodowlany, z którego w r. 1907 wypłacono kwotę 21.734 koron pożyczek i subwencji (dotacya funduszu krajowego wynosiła 10.000 koron).

Fundusz pożyczkowy dla przemysłu rolniczego, z którego w r. 1907 udzielono pożyczek w kwocie 114.900 koron.

Stały fundusz pożyczkowy dla spółek oszczędności i pożyczek, z którego udzielono spółkom pożyczek w kwocie 1,181.700 koron (dotacya z funduszu krajowego wynosiła 40.000 koron).

W skład finansów krajowych wchodzi także krajowe fundusze propinacyjne tak ze względu na to, że propinacja jest pośredniem opodatkowaniem społeczeństwa za pomocą czynszów propinacyjnych, opłat szynkarskich i zysków dzierżawców propinacji, jak ze względu na nowe dochody skarbu krajowego i ciężary dla społeczeństwa, jakie nastaną w r. 1911 z wygaśnięciem prawa propinacji. Wedle zamknięcia rachunkowego galic. funduszu propinacyjnego ogólnego za rok 1907 wynosiły dochody zwyczajne tego funduszu w r. 1907 z czynszów propinacyjnych 8,511.713 K, z opłat od szynkarzy 402.942 koron, z subwencji państwowej 1,782.258 koron, a wraz z grzywnami, odsetkami i innymi przychodami 10,868.298 koron. Nie licząc więc bilansu obu innych funduszy propinacyjnych (zasobowego i rezerwowego) zachodzi ścisła łączność między ogólnym funduszem propinacyjnym a stanem finansów i opodatkowania kraju.

Zamknięcia rachunkowe a budżety.

Ogólna różnica między zamknięciami rachunkowemi a budżetami obu lat 1906 i 1907 nie jest znaczna i odpowiada normalnym stosunkom przy przezornem budżetowaniu. Wydatki w r. 1906 były ogółem o 632.342 koron wyższe, niż przewidywano, czyli o 2 prc. sumy wydatków, wydatki zaś w r. 1907 były o 760.113 koron wyższe, niż preliminowano w budżecie, czyli o 1.7 prc. sumy wydatków. W poszczególnych jednak działach zachodzą nieraz różnice znaczniejsze tak z powodu przekroczeń, jak i zaoszczędzeń wydatków; zasługują one na bliższą uwagę głównie z powodu powtarzania się, świadczącego o stałej przyczynie zbaczania od cyfr budżetowych.

Z pośród przekroczeń najznaczniejszym było w obu latach przekroczenie w dziale oświaty. W roku 1906 wynosiło przekroczenie w tym dziale (rubr. V.) 583.818 koron, w r. 1907 zaś 704.580 koron. Przekroczenie w r. 1907 jest tylko pozornie wyższe w tym dziale niż w r. 1906, faktycznie jest ono znacznie niższem, ponieważ ma częściowe pokrycie w nadwyżce dochodów tego działu w kwocie 430.060 koron, wynosi więc rzeczywiście tylko 274.514 koron. Główną przyczyną przekroczenia w tym dziale jest stale wyższy

niedobór funduszu szkolnego krajowego, niż preliminowano, a stąd potrzeba wyższej dotacji z funduszu krajowego. W r. 1906 dotacja ta była wyższą o 622.201 koron w r. 1907 zaś o 543.635 koron w porównaniu z kwotami budżetowymi. Stałem źródłem przekroczeń w krajowym funduszu szkolnym jest zbyt wysoka cyfra przewidywanych interkalaryów, oraz za wysoki preliminarz dochodów z dodatków do podatków na cele szkolne. Tworzenie nowych szkół i klas nadetatowych nie pozwala czynić na interkalaryach znacznych oszczędności. Ze względu na to już w budżecie na rok 1907 obniżono interkalarya o 2 proc. w porównaniu z rokiem 1906, co niewątpliwie wpłynęło na zmniejszenie się przekroczenia. Z powodu zbyt wysokiego preliminarza dochodu z dodatków do podatków od gmin i obszarów dworskich, oraz 3 proc. dodatku okręgowego, od szeregu lat nie dopisuje ta pozycja dochodów. W r. 1906 wpłynęło w tej pozycji mniej o 100.033 K, w r. 1907 zaś o 114.879 koron niż preliminowano. W roku 1907 przyczyniła się do przekroczenia budżetu szkolnego także nowa ustawa o poborach nauczycielskich z 25. maja 1907 Nr. 49 Dz. ust. kr., obowiązująca już od 1. lipca r. 1907.

Znacznem jest także przekroczenie w dziale spraw zdrowotnych. W r. 1906 wynosiło ono netto 80.776 koron; w r. 1907 były wydatki w tym dziale (III) wyższe o 249.356 koron, dochody niższe o 165.221 kor., niż preliminowano, ogólny wynik więc o 414.577 koron mniej korzystny, niż przewidywano w budżecie. Przyczyną przekroczenia w r. 1906 były głównie dwie okoliczności: nie dopisanie przewidzianej kwoty zwrotów kosztów leczenia w krajowym szpitalu we Lwowie o 46.611 koron, a w szpitalu św. Łazarza w Krakowie o 21.700 koron, tudzież zaległość u rządu z tytułu zwrotu kosztów utrzymania chorych na klinikach. W r. 1906 nie zwrócił rząd z tego tytułu szpitalowi we Lwowie 97.750 koron, szpitalowi św. Łazarza zaś 21.446 koron. Obie te przyczyny złożyły się obok wzmagającej się drożyzny artykułów żywności i opału także na przekroczenie budżetu szpitala krajowego we Lwowie w r. 1907. Mianowicie w r. 1907 dotacja funduszu krajowego na rzecz szpitala we Lwowie o 317.608 koron więcej, niż przewidywano. Z tej sumy przypada kwota 102.052 koron na zaległość rządu z powyższego tytułu, kwota zaś 103.759 koron na mniejsze zwroty kosztów leczenia. Także zakład obłąkanych w Kulparkowie wymagał w r. 1907 dotacji o 181.767 koron wyższej, niż preliminowano, głównie wskutek wielkiej ilości dni leczenia (o 41.475 dni), podróżeń artykułów żywności i zmniejszenia się przewidywanych zwrotów kosztów leczenia o 33.729 koron.

Jeżeli ubytek dochodów ze zwrotu kosztów leczenia świadczy o wielkim niedostatku osób i warstw, szukających w naszym kraju opieki lekarskiej w szpitalach publicznych, jest więc objawem ujemnym, tkwiącym przede wszystkim w niepomysłnym stanie ekonomicznym naszej ludności, to wzmaganie się zaległości u rządu z tytułu pielęgnowania chorych na klinikach nie ma usprawiedliwienia i wymaga stanowczych kroków, aby ze szkodą skarbu krajowego nie przechodziło w stan chroniczny. Wedle wykazu należytości szpitala powszechnego we Lwowie (str. 328 zamknięcia rachunk.) wynosiła z końcem roku 1907 zaległość rządu za utrzymanie chorych klinicznych ponad takę szpitalną za lata ubiegłe 393.499 koron, za rok 1907 zaś 102.052 koron, razem 495.551 koron, nadto zaległość rządu z tytułu robót i urządzeń klinicznych 21.145 koron, ogółem więc 516.696 koron. Wskutek niepunktualności rządu w wypłacie owych kosztów byłby niedobór rubryki III. znacznie wyższym jeszcze, niż wykazuje zamknięcie rachunkowe, gdyby w innej pozycji tego działu, mianowicie w kosztach leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych nie osiągnięto w r. 1907 znacznej oszczędności w kwocie 190.158 koron.

W dziale wydatków na komunikacje (rubr. VIII) wynosiło przekroczenie budżetu w r. 1906 kwotę 78.309 koron, w r. 1907 zaś 166.621 koron. W r. 1906 spowodowane zostało przekroczenie głównie kosztowną budową dojazdów kolejowych (w poz. 226 wię-

cej o 55.203 koron) i częściową naprawą szkód na drogach krajowych, wyrządzoną trzykrotną powodzią. W r. 1907 dalsza naprawa tych szkód wymagała dalszej kwoty 86.211 koron, nadzwyczajne wydatki na rozkopanie zasp śnieżnych wynosiły 43.405 koron, a nadwyżka cen w dostawie szutru i cen robocizny ponad budżet wynosiła 25.669 koron.

W dziale wydatków na rolnictwo (rubr. X) wynosiło przekroczenie budżetu w r. 1906 kwotę 46.186, w r. 1907 zaś kwotę 112.121 koron. Znaczne przekroczenie formalne wykazują w obu latach koszta zakładania spółek oszczędności i pożyczek, mianowicie w r. 1906 o 48.392 koron, w r. 1907 zaś o 82.219 koron. Przekroczenie to jednak w obu latach ma niemal zupełne pokrycie w wyższych przychodach z subwencji rządowych i zwrotu kosztów za druki, i jest usprawiedliwionem pomysłnym rozwojem kas spółkowych, których w r. 1906 założono 115, o 45 więcej, niż przewidywano, w r. 1907 zaś 125, o 55 więcej, niż przewidywano. Znaczne przekroczenie, niepokryte nadwyżką dochodów, wykazuje w r. 1907 folwark w Dublanach. Przekroczenie netto wydatków tego folwarku wynosi 25.015 koron, a powstało częścią z powodu podrożenia robocizny, wymarznienia ozimin i dokupna karmy, częścią zaś z powodu dokupna koni roboczych i sprawienia nowych maszyn.

Także w rubryce »rozmaite« okazało się w obu latach 1906 i 1907 przekroczenie budżetu, wynoszące w r. 1906 kwotę 29.019 koron, w r. 1907 zaś 20.778 koron. W obu latach spowodował przekroczenie przede wszystkim wyższy wymiar podatku zarobkowego, opłacanego przez krajowy fundusz propinacyjny, a tem samym wyższy dodatek krajowy do tego podatku w r. 1906 o 26.402 koron, w r. 1907 zaś o 20.560 koron ponad kwotę preliminowaną.

W r. 1906 spowodowały w dziale VII. bezpieczeństwa publicznego wyższe koszta kwaterunkowe żandarmeryi, powiększenie stanu żandarmeryi o 169 ludzi i otwarcie nowych posterunków przekroczenie budżetu o 72.104 koron. W r. 1907 zaś wykazuje ten dział zaoszczędzenie w kwocie 25.694 koron mimo otwarcia 21 nowych posterunków, głównie z mniejszych kosztów kwaterunkowych żandarmeryi i niezuzycia osobnego kredytu (8.000 koron) na wodę z wodociągów miejskich.

Pomijając mniejsze kwoty przekroczeń, usprawiedliwionych przy poszczególnych pozycjach zamknięć rachunkowych, pragnie komisya budżetowa pzdnieść także niektóre zaoszczędzenia budżetowe, nie pozbawione ogólnego znaczenia

Zamknięcie rachunkowe za rok 1906 wykazuje przede wszystkim w dziale I. wydatków na reprezentację kraju zaoszczędzenie w kwocie 27.465 koron, osiągnięte dzięki niższemu wydatkowi na diety poselskie, niestety z tej przyczyny, iż Sejmu nie zwołano. Zamknięcie rachunkowe za rok 1907 zawiera kilka rzeczywistych i pożądaných zaoszczędzeń mianowicie: w dziale II. na zarząd mniej o 59.204 koron, w dziale VII. na koszta kwaterowe mniej o 25.694 koron, w dziale XIII. na długi krajowe mniej o 125.593 koron, w dziale XV. za pobór opłat konsumcyjnych mniej o 5.183 koron.

Są jednak zaoszczędzenia, nastrożające pewne wątpliwości ze stanowiska ogólnych interesów krajowych. Do takich zaoszczędzeń należą w pierwszym rządzie zaoszczędzenia w dziale IX. na budowy wodne i melioracye, następnie w dziale XII na przemysł i rękodziela.

W dziale wydatków na budowy wodne i melioracye wydano w r. 1906 mniej o 210.777 koron, w r. 1907 mniej o 258.372 koron, niż w budżecie uchwalono. W r. 1906 mniejszy wydatek na budowy wodne i melioracye powstał głównie z powodu zbyt powolnego postępu robót około regulacji rzek kanałowych. Z tego powodu wydano z funduszków krajowych tytułem 40% datku na koszta regulacji 12 rzek kanałowych w pierwszym okresie budowy (poz. 262) stosownie do żądania c. k. Namiestnictwa tylko 566.000 koron, o 207.600 koron mniej, niż preliminowano, a tem samym przeniesiono

z funduszu pożyczki krajowej na rzeki kanałowe z r. 1904 do funduszu krajowego tylko kwotę 566.000 koron, zamiast preliminowanych 773.600 koron. W r. 1907 wydano wprawdzie na regulację rzek kanałowych kwotę preliminowaną, a nawet o 63.135 kor. więcej ponad kwotę budżetową na koszty zdjęć i projektowanie regulacji Białej w Grybowie i Dniestru w Kornalowicach, natomiast w całym szeregu przedsięwzięciach melioracyjnych objawił się pewien zastój i zbyt powolny postęp, skutkiem czego stosownie do wpłaconych datków państwowych i konkurencyjnych wydatki krajowe były mniejsze, niż przewidywano.

W szczególności wynosiły wydatki krajowe na drenowanie gruntów włościańskich tylko 390.106 koron, mniej o 209.894 koron od preliminowanej siódmej raty w sumie 600.000 koron; z kredytów na ten cel przeniesiono kwotę 276.943 koron na rok 1908. Na regulację potoku Pustej wypłacono mniej o 24.960 koron, na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby i od ujścia Raby do Woli rogowskiej razem mniej o 91.416 koron, na regulację potoku Błotni z dopływami mniej o 27.600 koron, na kolmatację bagien naddniestrzańskich mniej o 40.000 koron, na uzupełnienie regulacji Bugu mniej o 42.067 koron, na regulację Pełtwi z dopływami mniej o 64.113 koron, na uzupełnienie regulacji Wisłoka i Pielnicy mniej o 40.000 koron. Także w szeregu mniejszych i lokalnych robót melioracyjnych (poz. 13 g. do z. i cc.) widocznym jest postęp powolniejszy z powodu nieopłacenia datków konkurencyjnych i zasiłków państwowych. Robót na osuszenie gruntów w gminie Łysaków (powiat mielecki) zaniechano, kredytu więc na ten cel przeznaczonego w kwocie 23.499 koron nie użyto. Na zakupno pras drenarskich pędzonych parą wydano tylko połowę kredytu w kwocie 17.500 koron z powodu niewpłacenia zasiłku państwowego. Zaznaczyć jednak należy, że niektóre roboty regulacyjne prowadzono w przyspieszonym tempie i przekroczono kwoty preliminowane dzięki wpłaconym zaległym datkom konkurencyjnym i zasiłkom państwowym, mianowicie roboty nad regulacją Gniłej Lipy, Kisieliny, Nowego Brnia, Wereszycy z dopływami i górnej Trześniówki z dopływami.

Zo względu na to, że sprawa szybkiego i systematycznego przeprowadzenia regulacji rzek w kraju wobec ponawiających się strasznych klęsk powodzi, obchodzić musi żywo reprezentację kraju, zauważyć należy, że wskutek nie dość rażnej akcyi na tem polu stosunkowy udział Galicyi w wydatkach państwowego funduszu melioracyjnego się zmniejsza i zachodzi poważna obawa, że kraj nie będzie w całej pełni korzystał z podwojonej w roku bieżącym dotacyi państwa dla melioracyjnego funduszu (z 4 na 8 milionów koron). Mianowicie wynosił udział naszego kraju w wydatkach państwowego funduszu melioracyjnego:

W r. 1905	1,274.867	koron	czyli	29·43%	całej	sumy	wydatków
" "	1,296.499	"	"	26%	"	"	"
" "	1,344.840	"	"	26·78%	"	"	"

Objaw ten jest tem bardziej pożałowania godny, że także państwowe roboty około regulacji rzek w Galicyi nie odpowiadają preliminarzom budżetowym, że bardzo znaczne kredyty przenosi się z roku na rok, a pokaźne sumy nawet przepadły z powodu niezuczytkowania kredytów. W szczególności przepadły z państwowej budżetowej dotacyi funduszu wodnego dla Galicyi następujące kwoty:

W r. 1905	. . . . .	441.732	kor.
" "	1906	. . . . .	173.600 "
" "	1907	. . . . .	166.682 "

razem od r. 1905 — 1907 . . . . . 782.014 "

Nie można również uważać za objaw pomyślny zaoszczędzeń w rubryce XII. wydatków na przemysł i rękodzieła, nie wchodząc w to, jakie okoliczności spowodowały te zaoszczędzenia. W r. 1906 zaoszczędzono w tym dziale 28.200 koron, głównie przez niezużytkowanie kredytów na szkolnictwo przemysłowe, mianowicie na wzory i modele dla przemysłowych szkół uzupełniających, na nauczycieli wędrownych, na nowe warsztaty, na maszyny dla spółki stolarskiej w Krakowie i na stypendya handlowe. W r. 1907 wydano w tym dziale ogółem mniej o 11.933 koron, niż preliminowano. Wydatek na szkoły uzupełniające, zależny od frekwencji uczniów i ilości godzin udzielanej nauki, był mniejszym o 14.458 koron niż przewidywano. Kredyt na szkołę koszykarską w Wojsławiu w kwocie 3.370 koron nie został zużyty z powodu zwinięcia tej szkoły jeszcze w roku 1906. Na koszt inspekcji i nadzoru szkół przemysłowych (poz. 98) wydano mniej o 3.901 koron z powodu mniejszej ilości komisji lustracyjnych nowe warsztaty, zawodowe nie zużyto kredytu w kwocie 5.731 koron, ponieważ nie otwarto w r. 1907 żadnej nowej szkoły zawodowej. Obydwa ostatnie zaoszczędzenia nie są objawami dodatnimi.

Dochody funduszu krajowego były w obu latach niemal we wszystkich rubrykach budżetowych wyższe, niż preliminowano. Tylko w dwóch rubrykach, a to spraw zdrowotnych (III.) i budowli wodnych i melioracyj (IX.) nie dopisały przychody przewidywane, z powodów już wymienionych. Ubytek cyfrowyśtąd powstały wynosił w r. 1906 kwotę 214.935 koron, w r. 1907. zaś 392.214 koron. Natomiast nadwyżka innych działów wynosiła w r. 1906 ogółem 2,155 978 koron, w r. 1907 zaś 2,439.921 koron.

W r. 1906 szczególnie pomyślną była wydatność dodatków krajowych do podatków bezpośrednich wynosiła bowiem 265.824 koron od grosza dodatków. Ogólna suma wpływów z tego źródła wynosiła w r. 1906 kwotę 17,392.779 koron, o 1,295.816 koron więcej, niż preliminowano przy stopie dodatków krajowych po 65 i 71 groszy w Galicyi, a po 57 i 63 groszy w W. Ks. Krakowskiem. Nadto tytułem odsetek zwłoki od niezapłaconych w terminie dodatków krajowych wpłynęło 53.444 kor. do rubr. XI.

W r. 1907 dochód z tego źródła dał również funduszowi krajowemu nadwyżkę, jednakowoż znacznie mniejszą niż w r. 1906. Wydatność grosza dodatków wynosiła w r. 1907 kwotę 254.671 koron, zamiast preliminowanej 248.000 koron, skutkiem czego wpłynęła nadwyżka w kwocie 400.839 koron, a ogólna suma dochodu z tego źródła dosięgła cyfry 18,430.908 koron przy stopie dodatków krajowych o 7 groszy wyższej (po 72 i 78 gr. w Galicyi a 64 i 70 gr. w W. Ks. Krakowskiem). Nadto tytułem odsetek zwłoki od dodatków krajowych wpłynęła kwota 110.305 kor. do rubr. XVI. Skutkiem klęsk powodzi i nieurodzaju w r. 1906 i podwyższenia stopy dodatków krajowych zmniejszyła się w r. 1907 wydatność grosza dodatku krajowego do kwoty 254.671 koron. Zaległości w dodatkach krajowych wzrosły tak w r. 1906, jak w r. 1907. Mianowicie wynosiły zaległości:

w r. 1905	4,062.949	koron
„ „ 1906	4,141.900	„
„ „ 1907	5,478.747	„

Wobec tych cyfr można zmniejszenie się wydatności grosza dodatków w r. 1907 przypisać także zwiększeniu się zaległości o kwotę 1,336.847, odpowiadającą wydatności 5 groszy dodatku krajowego.

Także dochód z opłat konsumcyjnych dopisał w obu latach, w wyższej jednak mierze w r. 1907 niż w r. 1906, a zatem odwrotnie niż dodatki krajowe do podatków bezpośrednich. W r. 1906 wynosiła nadwyżka dochodów z tego źródła 464.467 koron, w r. 1907 zaś 954.982 koron. Różnica ta pochodzi stąd, że w obu latach wzrost dochodu z krajowych opłat konsumcyjnych, głównie od piwa, był niemal równomierny

(nadwyżka wynosiła w r. 1906 nad preliminarz 464.467 koron, a w r. 1907 zaś 362.191 koron), natomiast udział kraju w dochodzie państwa z podatku od spirytusu wynosił w r. 1906 tylko o 114.148 koron, w r. 1907 zaś o 583.226 koron więcej, niż przewidywano. Ostateczne obliczenie należitości za rok 1907 z tego źródła wykazuje dalszą nadwyżkę dochodów w kwocie 434.563 koron, która wpłynęła do kasy krajowej dopiero w r. 1908 po dokonaniem zamknięciu rachunków i będzie wykazaną w zamknięciu rachunków za rok 1908.

Dochody kraju ze źródeł podatkowych i z opłat w latach 1906 i 1907 były cyfrowo następujące :

	1906	1907
1. Dodatki krajowe do podatków wraz z odsetkami zwłoki . . .	17.446.223 K	18,541.213 K
2. Dodatki szkolne do podatków wraz z 3% dod. okręgów	2,299.961 „	2,285.121 „
3. Udział kraju w państwowych pod. osobistych	740.646 „	940.077 „
4. Opłata krajowa od piwa	2,235.433 „	2,242.157 „
5. 30% dodatek kraj. do podatku od wina	101.593 „	107.005 „
6. Udział w państw. podatku od spirytusu	5,384.148 „	5,883.226 „
7. Taksy od spadków	233.892 „	235.353 „
8. Karty myśliwskie	26.776 „	26.541 „
9. Myta krajowe	528.468 „	527.059 „
10. $\frac{1}{3}$ dochodu z myta we Lwowie na cele szpitala powsz.	67.782 „	70.832 „
Ogółem . .	29,064.922 K	30,858.884 K

Nie licząc więc ciężarów propinacyi, pobrał skarb krajowy ze źródeł podatkowych i z opłat w r. 1906 przeszło 29 milionów koron. w r. 1907 zaś niespełna 31 milionów.

Dochody w rubr. »rozmaite« wykazują w r. 1906 nadwyżkę ponad preliminarz w kwocie 169.690 koron, w r. 1907 zaś w kwocie 307.594 koron. Na tę nadwyżkę złożyły się w r. 1906 głównie trzy pozycje: niepreliminowany dochód z odsetek zwłoki od dodatków krajowych w kwocie 53.445 koron, wyższy dochód o 62.794 koron z odsetek od pieniędzy chwilowo lokowanych i wyższy o 20.646 udział kraju w podatkach osobistych państwowych. W r. 1907 był udział kraju w podatkach osobistych państwowych wyższym o 220.077 koron, odsetki zwłoki od dodatków krajowych wyższe o 70.305 koron od kwot preliminowanych. Ze względu na to, że obydwie te najważniejsze pozycje dochodów umieszczonych w rubryce »rozmaite« są stałym źródłem dochodów kraju, byłoby może pożądanem umieścić je dla jaśniejszego przeglądu budżetu w osobnej rubryce, lub połączyć odsetki zwłoki od dodatków krajowych z dochodem z samychże dodatków w rubr. XVII. W zamknięciu rachunków za rok 1907 umieszczono także pozostałość kasową z r. 1905 w kwocie 433.039 K w rubryce »rozmaite«. W zestawieniu dochodów z r. 1907 umieściliśmy tę sumę podobnie, jak za rok 1906, oddzielnie poza rubrykami.

W r. 1907 były przychody w dziale oświata i sztuka (rubr. V) wyższe o 430.066 koron od sum preliminowanych, a mianowicie dochody funduszu szkolnego krajowego wyższe o 255.865 koron, funduszu szkolnego emerytalnego wyższe o 170.616 koron.

W funduszu szkolnym krajowym nie dopisał wprawdzie dochód z dodatku do podatków od gmin i obszarów dworskich i z 3% dodatku okręgowego, był bowiem mniejszy o 114.879 koron od preliminowanego, natomiast taksy od spadków dają dochód wyższy o 55 353 koron, a nadto wpłynęła kwota 310.349 koron, a mianowicie 13.161 koron z opłat 10°/_o nałożonych ustawą krajową z 11. czerwca 1905 na nauczycielki wychodzące za mąż, i 297.188 koron z rozmaitych zwrotów i mylnych zarachowań urzędów podatkowych. Nadwyżka dochodu w funduszu szkolnym emerytalnym powstała głównie z wkładek nauczycieli i nauczycielek wyższych o 158.951 koron nad kwotę preliminowaną.

Przychody działu »rolnictwo« były w r. 1906 o kwotę 117.695 koron, w r. 1907 o 99.822 koron wyższe od przewidywanych w budżecie. W r. 1906 złożyły się na nadwyżkę dochodów głównie nieprzewidywane zwroty pożyczek udzielonych dotkniętym klęską elementarną w r. 1903, a to w kwocie 41.818 koron, wyższe subwencje rządowe o kwotę 35.742 koron i wyższe dochody biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek ze sprzedaży druków i książek o 18.578 koron. W r. 1907 wpłynęły również wyższe subwencje państwowe, a to na koszt założenia szkoły w Miłocinie 15.000 koron, na cele spółek oszczędności i pożyczek o 10.000 koron, na wydawnictwo podręcznika mleczarskiego i na urządzenie spółek mleczarskich 19.437 koron, na podniesienie uprawy tytoniu więcej o 2.300 koron, na inwestycje dublańskie w kwocie 20.600 koron, na uprawę nasion traw 2.000 koron, na instruktora sadownictwa 1.000 koron, dla szkoły gospodniej w Olesku 2.000 koron, w budżecie niepreliminowane. Dochody administracyjne biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek były także w r. 1907 wyższe o czem już poprzednio wspomniano.

W dziale komunikacji okazała się w r. 1906 nadwyżka w kwocie 66.916 koron, głównie dzięki dochodowi z myt wyższemu o 23.968 koron, wyższej o 26.400 koron subwencji państwowej na budowę dróg gminnych I. klasy, tudzież wyższym o 10.072 koron zwrotów od towarzystw kolejowych. W r. 1907 nadwyżka dochodów w tym dziale wynosiła 31.879 koron, również dzięki wyższemu dochodowi z myt o 14.059 koron, wyższej subwencji państwowej ogółem o 4.000 koron i wyższym zwrotem od towarzystw kolejowych o 13.976 koron.

Z innych rubryk dochodów wykazuje znaczniejszą nadwyżkę w r. 1907 rubryka XIII długów krajowych, mianowicie 101.151 koron ponad preliminarz. Nadwyżka ta powstała dzięki dochodowi z odsetek od pieniędzy chwilowo lokowanych, wyższemu o 104.076 koron od kwoty przewidywanej.

Subwencje ze skarbu państwa w r. 1906 i 1907.

Ze względu na uzasadnioną tendencję do rozszerzenia autonomii skarbowej kraju i powołania w wyższym stopniu budżetu państwowego do udziału w wydatkach krajowych, zestawiamy tu na podstawie zamknięć rachunkowych za rok 1906 i 1907 subwencje państwowe, jakie wpłynęły do skarbu krajowego, oprócz wykazanego wyżej udziału kraju w podatku państwowym od spirytusu i w podatkach osobistych, tudzież kończącej się niebawem dotacyi państwowej na rzecz funduszy propinacyjnych. Nie podajemy tutaj także udziału państwa i funduszu państwowego melioracyjnego w regulacji rzek i melioracjach,

Również pomijamy tutaj raty należne od państwa poczynszy od r. 1907 (przez lat dziewięć) po 500.000 koron rocznie, na umorzenie pożyczki w kwocie pięciu milionów koron na osuszenie i drenowanie gruntów włościańskich (w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 14 listopada 1905).

	Rok. 1906:	Rok 1907:
Dotacja funduszu kr. szkolnego	109.886 K	109.886 K
Subwencye na drogi	51.400 "	35.000 "
" dla biura meliorac.	16.000 "	16.000 "
" na utrzymanie technika dla torfowisk.	2.000 "	2.000 "
" na utrzymanie kursu dozorców drenar-	—	4.000 "
" na akademię rolniczą w Dublinach	20.000 "	20.000 "
" na inwestycye w Dublinach	—	20.600 "
" na szkołę gorzelniczą w Dublinach	4.000 "	4.000 "
" na stacyę chem.-rolniczą w Dublinach	6.000 "	6.000 "
" na stacyę botan.-rolniczą we Lwowie	4.000 "	4.000 "
" na szkołę gospod. lasow. we Lwowie	14.000 "	14.000 "
" na średnią szkołę roln. w Czernichowie	20.000 "	20.000 "
" dla szkół rolniczych niższych w Dubla-		
nach, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach,		
Bereźnicy i Suchodole po 6.000 K	36.000 "	36.000 "
" dla szkoły rolniczej w Miłocinie	—	20.000 "
" na założenie i utrzymanie szkoły mle-		
czarskiej w Rzeszowie	15.000 "	15.000 "
Subwencye na szkołę ogrodniczą w Tarnowie	18.000 "	6.000 "
" dla krajowego zakładu sadowniczego		
w Zaleszczykach	5.000 "	5.000 "
Subwencye dla kraj. szkoły gospodyń w Olesku	—	2.000 "
" dla 4 wędrownych nauczycieli rolnictwa	8.000 "	8.000 "
" na koszta licencyonowania buhajów	14.500 "	12.500 "
" instruktorów mleczarstwa i hodowli bydła	7.200 "	7.200 "
" na podniesienie uprawy tytoniu	2.796 "	4.300 "
" na łępienie gruzlicy u bydła	8.170 "	5.000 "
" na utrzymanie nauczyciela wędrownego		
weterynaryi	2.000 "	2.000 "
Subwencye dla spółek oszczędności i pożyczek	25.000 "	30.000 "
" dla spółek mleczarskich	11.576 "	17.347 "
" na wydawnictwo podręcznika mleczar-		
skiego	—	2.000 "
" na uprawę nasion traw	—	2.000 "
" na kurs rolniczy dla nauczycieli ludow.	2.085 "	—
" na utrzymanie krajowej szkoły górni-		
czej i wiert. w Borysławiu	9.000 "	9.000 "
Subwencye na utrzymanie kraj. szkół koszykarskich		
(w r. 1906 dziesięciu, w r. 1907 tylko dzie-		
więciu) i centralnego kursu koszyk.	14.500 "	10.600 "
Subwencye na utrzymanie 4 kraj. szkół kołodz.	14.200 "	14.200 "
" dla 2 kraj. szkół stolarskich	10.000 "	10.000 "
" na 1 kraj. szkołę zabawkarską	4.000 "	4.000 "
" na kraj. szkołę garncarską i kursa prze-		
mysłu ceramicznego	11.000 "	11.000 "
Subwencye na 2 kraj. warsztaty i 2. kraj. szkoły		
szewskie	5.400 "	5.000 "

Subwencya na kraj. szkołę tkacką i 5 warsztatów tkackich	15.900 K	15.600 K
Subwencya na kraj. szkołę sukienniczą	7.000 "	7.000 "
" na 2 kraj. szkoły koronkarskie	3.000 "	2.900 "
" na krajową szkołę hafciarską	1.400 "	1.400 "
" na nowo się założyć mające szkoły i kursa handlowe	—	1.400 "
Subwencya dla zakładów i towarz. przemysłowych prywatnych wypłacane przez c. k. Rząd na ręce funduszu krajowego (wykazane tylko w zamknięciu za rok 1907)	—	15,028 "
Razem	498.013 K	536.451 K

W powyższej sumie sumie subwencji państwowych nie mieszczą się wpływy należne krajowi z tytułów prawno-prywatnych (n. p. zwroty wydatków na kliniki, udział w kosztach kwaterek żandarmeryi), lub na mocy ustawy (udział w kosztach szkół przemysłowych uzupełniających). W ogólności uderza zbyt słaby wzrost subwencji państwowej w r. 1907 w porównaniu z rokiem 1906 a nawet cyfrowe cofnięcie się subwencji w niektórych działach, n. p. na drogi lub na szkoły przemysłowe. Przyczyniła się do tego objawu okoliczność, że w r. 1907 nie powstały nowe szkoły zawodowe, a nawet jedną (w Wojsławiu) już w r. 1906 zwinęto. Uderza nakoniec, że krajowa szkoła rzemiosł w zakładzie sierót St. hr. Skarbka w Drohowyżu ustanowiona z funduszu krajowego w r. 1907 znaczną sumą 36.811 koron, nie korzystała z subwencji państwowej.

Fundusze odrębne i bilans majątku funduszy krajowych.

Zamknięcie rachunkowe za rok 1906 obejmuje 448 funduszy krajowych, a 13 więcej, niż w roku 1905. Zamknięcie za rok 1907 obejmuje 475 funduszy, z powodu zwinienia 20 funduszy, jednak wynosi właściwy przyrost 7 funduszy. Funduszy samoistnych, budżetem nieobjętych, zawiera zamknięcie rachunkowe za rok 1906 w dziale B) i C) 351, zamknięcie za rok 1907 zaś 353.

W r. 1906 przybyło 14 funduszy samoistnych, mianowicie 12 fundacji i 2 fundusze humanitarne; w r. 1907 przybyła fundacja stypendyjna im. Tadeusza Madeyskiego i fundusz na budowę domu żydowskiego instytutu teologicznego we Lwowie.

Stan wszystkich funduszy krajowych wyniósł z końcem roku 1906:

w majątkach zarodowych	42,364.486 K
w majątkach obrotowych stan czynny	24,209.703 K

W porównaniu z r. 1905 wzrósł w r. 1906 majątek ogólny o 3,549.703 K.

W r. 1907 wyniósł stan funduszy krajowych:

w majątkach zarodowych	43,362.274 K
w majątkach obrotowych stan czynny	16,259.107 K

W porównaniu z r. 1906 wzrósł majątek zarodowy o 997,788 koron, zmniejszył się zaś stan czynny majątków obrotowych o 7,950.596 koron.

Wartość dóbr i realności, stanowiących własność funduszów krajowych z końcem r. 1907, jest wykazaną w wysokości 20,229.256 koron. Niektóre dobra i realności nie są jeszcze oszacowane. Papiery wartościowe w majątkach zarodowych wynosiły 21,602.790 koron, kapitały hipotekowane 98.326 K, gotówka 11.097 K, przewyżka należności czynnych 1,420.830 koron.

Majątek zarodowy funduszów budżetem objętych wynosił z końcem r. 1907 razem 18.775.319 koron. Majątek zawodowy funduszów samoistnych wynosił 24,586.955 koron.

Wśród funduszów samoistnych pierwsze zajmują miejsce fundusze stypendyjne (razem 257 funduszów). Majątek zarodowy tych funduszów przedstawiał z końcem r. 1907 kwotę 12,122.563 koron. Majątek fundacji Wiktora hr. Baworowskiego wynosił 3,671.160 koron, fundacji „Dom ubogich“ Ludwika i Anny Helclów 3,364.993 koron, zakładu narodowego im. Ossolińskich 1,279.954 koron, fundacji ś. p. Feliksy Czarkowskiej dla rękodzielników 576.430 koron, fundusz emerytalny członków sceny polskiej we Lwowie 500.437 koron. Majątek innych funduszów samoistnych nie dosięga połowy miliona koron. Stan majątku fundacji Stanisława hr. Skarbka, objęty osobnem sprawozdaniem, wynosił w r. 1905 ogółem netto 6,666.707 K.

Odrębne miejsce zajmują fundusze propinacyjne 37 miast i krajowe fundusze pożyczkowe. Stan kapitałów funduszów propinacyjnych 37 miast z końcem r. 1907 wynosił 8,977.013 koron w efektach i 201.397 koron w gotówce, wedle następującego zestawienia szczegółowego.

Stan kapitałów

funduszy propinacyjnych 37 miast uprawnionych,
po koniec roku 1907.

Liczba porządkowa	Nazwa miasta	Suma ogólna efektów		Reszta kasowa w gotówce pozostała z końcem r. 1907	
		K	g.	K	g.
1	Bełz	102.119	68	2.027	90
2	Bochnia	175.347	95	3.619	82
3	Brody	283.627	80	5.969	48
4	Dobromil	99.358	80	1.998	71
5	Drohobycz	316.723	46	10.069	44
6	Gródek Jagielloński	279.861	42	5.882	94
7	Grybów	64.445	65	1.240	03
8	Jarosław	417.392	75	9.007	85
9	Jaryczów nowy	44.370	54	1.156	51
10	Jasło	116.127	66	2.435	97
11	Kołomyja	510.174	14	10.782	71
12	Krosno	89.902	96	1.881	59
13	Lubaczów	91.819	20	1.735	34
14	Mrzygłód	6.759	23	138	18
15	Myslenice	81.678	80	1.813	34
16	Nowy Targ	89.977	10	2.896	65
17	Pilzno	56.634	30	1.074	24
18	Podgórze	35.693	83	2.878	58
19	Przemysł	768.503	45	18.435	16
20	Rzeszów	438.914	93	9.279	07
21	Sambor	367.000	56	7.354	47
22	Sanok	157.203	23	3.390	47
23	Sącz nowy	274.270	48	5.822	14
24	Sącz stary	96.235	27	2.024	41
25	Skawina	49.282	01	942	49
26	Śniatyn	223.889	21	4.367	06
27	Sokal	209.224	07	4.489	10
28	Stanisławów	483.540	—	10.059	42
29	Starasól	59.743	03	1.301	53
30	Stare miasto	94.899	34	2.167	80
31	Stryj	422.016	36	9.905	35
32	Tarnopol	742.463	35	15.962	96
33	Tarnów	1,024.036	12	23.770	68
34	Trembowla	153.799	96	3.071	85
35	Wieliczka	166.787	04	3.792	18
36	Złoczów	339.449	78	7.859	43
37	Zółkiew	43.739	97	792	60
	Razem	8,977.013	43	201.397	45

Objęty osobnem sprawozdaniem krajowy fundusz propinacyjny z końcem r. 1907	
wynosił w majątku zasobowym	29,785.441 K
" rezerwowym	17,785.853 "
razem	<u>47,471.294 K</u>

Fundusz pożyczkowy na budowę szkół miał z końcem r. 1908 stan czynny i bierny w sumie 675.291 K.

Fundusz pożyczkowy na budowę koszar dla wojska miał w stanie czynnym 2,961.483 K.

Fundusz był. galic. korpusu ochotników z r. 1859 dla pożyczek bezprocentowych na budowę koszar dla wojska miał w stanie czynnym 138.337 K.

Stały fundusz przemysłowy miał w czystym stanie czynnym 1,992.917 K, o 131.372 K więcej, niż w r. 1906.

Fundusz pożyczkowy dla Kółek rolniczych miał w stanie czynnym 70.680 K.

Stały fundusz hodowlany miał w czystym stanie czynnym 111.789 K, o 10.271 K więcej, niż w r. 1906.

Fundusz pożyczkowy dla przemysłu rolniczego miał w stanie czynnym 628.0.5 K o 15.626 K więcej, niż w r. 1906.

Stały fundusz pożyczkowy dla spółek oszczędności i pożyczek miał w czystym stanie czynnym 458.320 K, o 55.957 K więcej, niż w r. 1906.

Ostatnich pięć funduszy pożyczkowych pozostaje w zarządzie Banku krajowego.

Fundusz pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne wynosił z końcem r. 1907 w czystym stanie czynnym 1,049.496 K, o 42.980 K więcej, niż w r. 1906.

Fundusz kolejowy miał z końcem r. 1907 w stanie czynnym 10,058.214 K, w stanie biernym 5,487.036 K, w czystym stanie czynnym więc 4,571.178 K.

Stan pożyczek krajowych był z końcem r. 1907 następujący:

Z 4% pożyczki krajowej z r. 1893 w pierwotnej sumie	58,850.000 K
wylosowano do końca r. 1907	7,312.000 "
pozostało do wylosowania	<u>51,538.000 K</u>

Ogólny dług kraju z tej pożyczki z doliczeniem niewypłaconych obligów wynosił . . . . . 51,718.200 K

Z 4% pożyczki krajowej z r. 1904 w nominalnej sumie 7 milionów K, przeznaczonych w myśl ustaw o budowie kanałów (ustawy państw. z 11. czerwca 1901 i ustaw kraj. z 18. września 1901 i 21. kwietnia 1904) na pokrycie 4% kosztów regulacji rzek kanałowych włożonych na kraj i strony interesowane w okresie budowy 1904—1912 w ogólnej sumie 6,962.400 K, wydano po koniec roku 1907 razem 2,188.734 koron jako dotację rubr. IX. funduszu krajowego. W tym celu puszczono po koniec roku 1907 w obieg obligów w sumie nominalnej . . . . . 2,276.500 K reszta zaś obligów w sumie . . . . . 4,723.500 " pozostała w zapasie kasowym. Z obligów puszczonej w obieg umorzono po koniec roku 1907 kwotę 92.400 koron, z końcem r. 1907 więc pozostaje w obiegu obligów na 2,184.100 K.

Pożyczka krajowa z r. 1905 przeznaczoną jest na pokrycie kosztów regulacji rzek karpackich, które w okresie 1905—1924 wynosić będą sumę 5,937.868 koron.

W tym celu zaciągnięta na mocy ustawy krajowej z 25. stycznia 1905 4% pożyczka w nominalnej sumie 6,150.000 K, została po koniec roku 1907 zrealizowaną w częściowej kwocie 1,301.069 K, użytej ratami na dotację rubr. IX. funduszu krajowego.

W obieg puszczono z tej pożyczki obligów w sumie 1,337.700 koron, w zapasie pozostało z końcem r. 1907 4,812.300 koron.

Z obligów puszczonech w obieg umorzono po koniec r. 1907 81.200 K, pozostało w obiegu obligów na 1,256.500 K. Z końcem r. 1907 pozostały więc w obiegu 4% obligi krajowe:

Z pożyczki	r. 1893	w kwocie	51,538.000	K
»	» 1904	»	2,184.100	»
»	» 1905	»	1,256.500	»
			<hr/>	
			razem	54,978.600

Postęp w wydatkach i dochodach funduszu krajowego w dziesięcioleciu 1898—1907.

W ostatniem dziesięcioleciu rozwijały się finanse kraju normalnie. Wydatki, uregulowane w r. 1898 dzięki ostatecznie przeprowadzonej konwersyi długów krajowych, wzrosły z kwoty 18,929,458 koron w r. 1898, do kwoty 30,710.130 koron w r. 1906, a w r. 1907 wedle nowego systemu budżetowania brutto do sumy 43,609.691 koron.

Wzrostowi wydatków odpowiada aż do r. 1906 wzrost dochodów funduszu krajowego. W niektórych latach wykazało zamknięcie rachunkowe znaczną pozostałość kasową przeniesioną na dochód lat następnych. Dzięki temu korzystano w r. 1898 z pozostałości kasowej w kwocie:

		516.065	K.
w r. 1899	w kwocie.	1,880.349	«
» 1900	«	515.926	»
» 1903	»	178.522	»
» 1904	»	882.782	»
» 1905	»	128.139	»
» 1906	»	254.507	»
» 1907	»	463.039	»

Pozostałość kasowa, która zasilila zamknięcie rachunkowe z r. 1907, pochodziła z r. budżetowego 1905. Od roku 1906 zaczynają się niedobory, które trwać będą aż do regulacji finansów krajowych.

W ciągu dziesięciolecia 1898—1907 zdobył skarb krajowy niektóre nowe źródła dochodów, mianowicie od r. 1898 z kart inyśliwskich i z państwowych podatków osobistych bezpośrednich, w r. 1902 dochód z państwowego podatku od spirytusu w miejsce opłat krajowych od wódki, w r. 1905 zaś z odsetek od krajowych dodatków do podatków bezpośrednich. Stopa dodatków krajowych do podatków bezpośrednich była dwukrotnie znacznie podwyższoną: w r. 1905 z dawniejszych 60 groszy do podatku gruntowego i domowego a 66 gr. do innych podatków Galicyi, (52 i 58 gr. w W. Ks. Krakowskiem) na 65 i 71 groszy w Galicyi, a 57 i 63 groszy w W. Ks. Krakowskiem; w r. 1907 z powyższej stopy na 72 groszy do podatku gruntowego i domowego a 78 gr. do innych podatków Galicyi, a na 64 i 70 groszy w W. Ks. Krakowskiem.

Wydatność grosza dodatków krajowych wzrastała również. Jeden grosz dodatków przyniósł skarbowi krajowemu:

w. r. 1898	.	.	.	237.710	K.
» » 1899	.	.	.	226.260	»
» » 1900	.	.	.	227.273	»
» » 1901	.	.	.	256.431	»
» » 1902	.	.	.	256.295	»
» » 1903	.	.	.	254.461	»

w r. 1904	251.424 K
» » 1905	259.555 »
» » 1906	265.824 »
» » 1907	254.671 »

Sumaryczny i procentowy obraz postępu w wydatkach krajowych tudzież w dochodach skarbu krajowego z publicznych źródeł dają cyfrowe zestawienia wydatków i dochodów do niniejszego sprawozdania dołączone. (ob str. 20 i 21).

Zestawienie wydatków funduszu krajowego w dziesięcioleciu 1898—1907 uwidacznia także porządek wydatków na cele publiczne pod względem cyfrowym.

Na pierwszym miejscu utrzymują się sięstałe wydatki na oświatę. W r. 1898 wynosiły one netto 5,521.806 K. a 29·17% sumy wydatków, w r. 1906 wynosiły one 12,183.959 K a 39·66% sumy wydatków, nakoniec w r. 1907 wynosiły brutto 14 119.979 K a brutto 18,409.083 K, wedle nowego systemu budżetowania, czyli 42·22% ogólnej sumy wydatków. Wydatki kraju na oświatę brutto wynosiły w r. 1906 sumę 16.236.824, o 2,169.259 K mniej niż w r. 1907. W r. 1905 były one o 3,479,088 koron, w r. 1904 o 4,585.559 K niższe, niż w r. 1907.

Wydatki na cele gospodarcze obejmujące rolnictwo, górnictwo, przemysł, budowy wodne i melioracje wraz z oświatą zawodową, zajmują w skarbowości krajowej miejsce drugie. W r. 1898 wynosiły te wydatki 2,558.328 K a 13·51% sumy wydatków funduszu krajowego, w r. 1906 już 5,205.941 K a 16·97% sumy wydatków, w r. 1907 zaś wynosiły one brutto 8,603.68 K a 19·73% sumy wydatków. Największy przyrost wydatków w tym dziale wykazują budowy wodne i melioracje, które w tym okresie wzrosły z 1,041.740 K a 5·52% sumy wydatków, na 2, 01.054 K, w r. 1906 5,017.967 K brutto, a 11·51% sumy wydatków w r. 1907.

Na dalszem miejscu są pod względem cyfrowym wydatki na cele zdrowotne i na komunikacje. Wydatki na sprawy zdrowotne wzrosły z 2,781.708 K w r. 1898 do sumy 3,556.765 K w r. 1906, a w r. 1907 do sumy 5,912.835 K brutto. W stosunku do ogólnej sumy wydatków funduszu krajowego postęp w tych wydatkach był jednak mniejszy, niż w działach poprzednich. W r. 1898 przedstawiały te wydatki 14·70%, w r. 1906 tylko 11·58%, w 1907 zaś 13·56% ogólnej sumy wydatków.

Wydatki na komunikacje wynosiły w r. 1898 kwotę 3,042.006 K a 16·07% sumy wydatków, w r. 1906 wzrosły do kwoty 4,089.850, a 13·31% sumy wydatków, w r. 1907 zaś wynosiły kwotę 3,934.507 K, a 9·02% sumy wydatków brutto. Także w tym dziale więc postęp wydatków krajów był powolniejszy, niż w działach oświaty i gospodarstwa krajowego.

Bardzo pomyslnym był postęp wydatków na odsetki i umarzanie długów krajowych. Wydatki te bowiem nie tylko nie zwiększyły się w tym okresie, lecz przeciwnie cofnęły się nieco w cyfrach absolutnych, w r. 1893 wynosiły 3,081.172 K, w r. 1907 zaś 2,941.152 K) w stosunku zaś do całego budżetu wydatków spadły z 16·28% w r. 1898 do 9·58% w r. 1906 i 6·65% w r. 1907. Oczywiście jednak stosunek ten byłby znacznie mniej korzystnym, jeślibyśmy wciągnęli do budżetu i zamknięcia funduszu krajowego wydatki ogólnego funduszu propinacyjnego na oprocentowanie i umorzenie długów propinacyjnych. Wydatki te wynosiły w r. 1906 wraz z podatkami 8,886.473 K, ustana jednak niebawem po zupełnem umorzeniu długów propinacyjnych. Pomyślny stan tego działu wydatków daje obraz żmudnych starań Wysokiego Sejmu w ostatniem dziesięcioleciu o utrzymanie równowagi finansowej mimo trudnych warunków i pozostanie chlubną kartą w dziejach naszego skarbu krajowego.

Wydatki na administrację kraju wynosiły w r. 1898 kwotę 641.990 K a 3·39% sumy wydatków, w r. 1906 zaś 886.707 K., a 2·89% sumy wydatków. Rozwój tego działu wydatków jest pomyslnym, świadczy o gospodarności w zarządzie finansów kra-

Wydatki funduszu krajowego

(Wedle zamknięć

L. porz.	Wydatki	1898		1899		1900		1901	
		K	%	K	%	K	%	K	%
1	Koszta reprezentacji kraju	217.208	1·15	220.622	1·09	231.802	1·13	227.373	1·05
2	Koszta zarządu	641.990	3·39	669.140	3·31	673.403	3·29	670.774	3·09
3	Bezpieczeństwo kraju . .	538.930	2·84	540.048	2·67	545.880	2·67	577.059	2·65
	a) Kwaterunkowe żandarmerji	485.236	2·56	495.516	2·45	504.886	2·47	533.759	2·40
	b) Szupaśnictwo	53.694	0·28	44.532	0·22	40.994	0·20	43.300	0·20
4	Śłużba zdrowia i opieka nad ubogimi	2,830.556	14·96	2,748.528	13·60	2,797.068	13·67	2,950.161	13·57
	1. Zakłady i cele dobroczynne	48.848	0·26	53.048	0·26	57.448	0·28	46.648	0·22
	2. Krajowe zakłady i koszta sanitarne	2,781.708	14·70	2,695.480	13·34	2,740.420	13·39	2,903.513	13·35
5	Wydatki na cele wykształcenia i oświaty	5,521.806	29·17	6,077.470	30·06	6,829.329	33·38	7,449.182	34·26
6	Utrzymanie pomników historycznych	69.264	0·37	90.800	0·45	68.553	0·33	93.175	0·43
7	Komunikacje	3,042.006	16·07	3,375.024	16·69	3,245.172	15·86	3,494.941	16·08
8	Wydatki na cele gospodarcze	2,558.328	13·51	2,874.758	14·21	2,666.427	13·03	2,899.028	13·33
	1. Wydatki na rolnictwo, szkoły rolnicze, leśne, stypendya klęski elementarne	1,123.452	5·93	1,247.913	6·17	1,187.612	5·80	1,249.012	5·74
	2. Budowy wodne i melioracje	1,041.740	5·52	1,169.842	5·78	1,115.987	5·46	1,217.803	5·60
	3. Górnictwo i przemysł	390.126	2·06	457.002	2·26	362.827	1·77	432.212	1·99
9	Odsetki i umarzanie pożyczek przez kraj zaciągniętych	3,081.172	16·28	2,933.458	14·51	2,936.365	14·35	2,901.027	13·34
10	Różne wydatki	428.198	2·24	688.883	3·41	466.583	2·29	478.827	2·20
	Razem	18,929,458	100%	20,218,727	100%	20,460,602	100%	21,741,546	100%

W dziesięcioleciu 1898–1907.

(rachunkowych).

1902		1903		1904		1905		1906		1907	
K	%	K	%	K	%	K	%	K	%	K	%
207.650	0·88	245.424	0·96	245.260	0·91	270.427	0·96	226.307	0·75	135.227	0·31
742.609	3·13	811.834	3·21	822.382	3·04	819.103	2·93	886.707	2·89	1,606.773	3·69
591.057	2·49	659.673	2·60	637.629	2·36	669.330	2·39	740.735	2·40	969.756	2·22
553.375	2·33	621.897	2·45	594.623	2·20	612.591	2·19	696.865	2·26	663.500	2·10
37.682	0·16	37.776	0·15	48.006	0·16	56.739	0·20	43·870	0·14	50.886	0·12
3,003.178	12·67	3,400.662	13·45	3,410.680	12·59	3,472.621	12·42	3,661.078	11·92	6,003.280	13·77
59.048	0·25	83.848	0·33	61.398	0·23	103.473	0·38	104.313	0·34	90.445	0·21
2,944.130	12·42	3,316.814	13·12	3,349.282	12·36	3,369.149	12·04	3,556.765	11·58	5,912.835	13·56
8,128.176	31·28	9,391.737	37·08	10,014.422	37·00	10,901.796	38·96	12,183.959	39·66	18,409.083	42·22
80.172	0·34	86.152	0·34	93.160	0·34	106.691	0·39	103.253	0·33	317.673	0·72
3,561.792	15·02	3,670.267	14·49	3,624.833	13·38	3,745.552	13·39	4,089.850	13·31	3,934.507	9·02
3,506.436	14·79	3,669.100	14·48	4,849.346	17·91	4,414.556	15·79	5,205.941	16·97	8,603.698	19·73
1,395.497	5·80	1,505.471	5·94	2,339.304	8·64	1,790.636	6·40	2,005.178	6·54	2,348.502	5·39
1,558.800	6·57	1,674.151	6·61	1,838.567	6·79	1,943.109	6·97	2,501.054	8·15	5,017.967	11·51
552.140	2·32	489.477	1·93	671.475	2·48	680.812	2·42	699.709	2·28	1,237.229	2·83
3,257.009	13·74	2,999.910	11·84	2,966.436	10·96	3,036·627	10·87	2,941.152	9·58	2,902.610	6·65
622.364	2·66	393.777	1·53	407.777	1·51	529.311	1·89	671.148	2·19	727.081	1·67
23,710.443	100%	25,328.536	100%	27,071.928	100%	27,966.018	100%	30,710.130	100%	43,609.691	100%

jowych. Zamknięcie rachunkowe za r. 1907 wykazuje znaczny wzrost wydatków w tym dziale do kwoty 1,606.773 K. a 3·69% sumy wydatków; wzrost ten jednak jest tylko formalnym, ponieważ zgodnie z nową formą budżetu wciągnięto do tej rubryki także koszta zarządu działów specjalnych.

Wydatki na kwaterunek żandarmeryi i szupaśnictwo wzrosły w tym okresie w cyfrach absolutnych, ale spadły w stosunku procentowym do sumy wydatków z 2·84% w r. 1898, do 2·22% w r. 1907. W zastoju są wydatki na cele dobroczynne: w r. 1898 wynosiły one 48.848 koron, w r. 1907 zaś 50.886 koron.

Wśród dochodów funduszu krajowego pierwsze zajmuje miejsce stale dochód z dodatków krajowych do podatków bezpośrednich. Mimo jednak podwyższenia stopy podatkowej i pewnego wzrostu wydajności grosza dodatków, dochód ten jest mało elastycznym; w r. 1898 wynosi dochód z tego źródła 14,346.926 koron, w r. 1907 zaś 18,430.908 K.

Z tego samego źródła płynie specjalny dochód funduszu szkolnego krajowego z dodatków do podatków od gmin i obszarów dworskich tudzież z 3% dodatku okręgowego. Razem z tymi dodatkami i odsetkami zwłoki wynosił dochód funduszu krajowego w r. 1907 z tego źródła 20,826.334 K.

Drugie miejsce w rządzie dochodów kraju zajmują opłaty konsumcyjne, głównie udział kraju w państwowym podatku od spirytusu. Opłaty konsumcyjne przyniosły w r. 1898 skarbowi krajowemu 1,650.704 K, w r. 1907 zaś 8,244.982 K. W szczególności wynosił udział kraju w państwowym podatku od spirytusu;

w r. 1902	.	.	.	.	5,093.295 K.
» » 1903	.	.	.	.	5,414.673 »
» » 1904	.	.	.	.	5,339.819 »
» » 1905	.	.	.	.	5,390.341 »
» » 1906	.	.	.	.	5,384.148 »
» » 1907	.	.	.	.	5,883,225 K.

Dochód z krajowej opłaty od piwa wynosił:

w r. 1902	.	.	.	.	687.104 K.
» » 1903	.	.	.	.	1,492.036 »
» » 1904	.	.	.	.	1,964.059 »
» » 1905	.	.	.	.	2,011.277 »
» » 1906	.	.	.	.	2,235.433 »
» » 1907	.	.	.	.	2,242.456 »

Dodatek 30% do podatku od wina przyniósł w r. 1902 dochodu 68.730 K. w r. 1907 zaś 107.005 K.

Udział kraju w dochodzie państwowych podatków osobistych nie rozwinął się pomyślnie. W r. 1898 wynosił 756.058 K, w r. 1906 wynosił 740.646 K, w r. 1907 wynosił 940.077 K.

Dochód kraju z kart myśliwskich jest w zastoju. W pierwszym r. 1898 wpłynęła z tego źródła najwyższa kwota 38.043 K., w r. 1906 tylko 26.776 K, w r. 1907 zaś 26.540 K.

Dochód z myt na drogach krajowych wynosił: w r. 1898 456.652 K, w r. 1906 528.468 K, w r. 1907 527.059 K.

W stosunku *procentowym* do sumy dochodów funduszu krajowego wynosiły dochody:

	1898	1906	1907	
			(brutto)	
z dodatków krajowych do podatków	73·78%	56·6%	42·3%	+5·2% (na cele szkolne)
z opłat konsumcyjnych	8·49 »	25·2 »	18·9 »	
z państwowych pod. osobistych	3·89 »	2·4 »	2·2 »	
z myła	2·35 »	1·7 »	1·2 »	
z pożyczek	— »	6·3 »	5·9 »	
z reszt kasowych	2·65 »	0·8 »	1·0 »	

Postęp dochodów państwa z podatków bezpośrednich, będących (z wyjątkiem podatków osobisto-dochodowego) podstawą dla dodatków autonomicznych, był wedle państwowych zamknięć rachunkowych następujący :

	W r. 1898	1907	przyrost + ubytek —
Podatek gruntowy	8,616.950	7,355.018	— 1,261.932
„ domowo-klasowy	2,984.604	3,039.195	+ 54.591
„ „ czynszowy	4,088.282	5,976.978	+ 1,888.696
5% pod. od domów nowych	423.851	703.166	+ 279.315
Podatek zarobkowy ogólny	1,843.765	2,389.937	+ 536.172
„ „ od domokrażców	7.948	6.025	— 1.923
„ „ dawny	535.354	1.023	— 534.331
„ „ od publ. przedsiębiorstw	1,850.042	2,320.911	+ 470.869
Podatek rentowy	549.177	973.942	+ 424.765
„ osobisto-dochodowy	3,316.779	4,772.992	+ 1,456.213
„ od wyższych płac	63.765	118.957	+ 55.192
Opłaty egzekucyjne i odsetki zwłoki	1,268.467	1,384.741	+ 16.274
Razem koron	25,548.984	30,042.885	+ 4,493.901

W dziesięcioleciu więc 1898 — 1907 zmniejszył się w Galicji ciężar podatku gruntowego o 1,261.932 koron, a w tym stosunku także ciężar dodatków krajowych do tego podatku. Natomiast zwiększył się w tym okresie ciężar podatku domowo-czynszowego o 1,888.696 koron, 5% podatku od nowych domów o 279.315 koron, zarobkowego ogólnego o 536.172 koron, zarobkowego od przedsiębiorstw praktycznych o 470.869 koron, a w tym samym stosunku także ciężar dodatków krajowych do tych podatków. Także ciężar podatku osobisto dochodowego, nie podlegającego dodatkom krajowym, wzrósł o 1,456.213 koron.

Wydatki i przychody krajowe w Galicji a w innych krajach austriackich.

W ankiecie dla sanacji finansów krajowych przedłożyło c. k. Ministerstwo skarbu materiały, dające pogląd na stan finansów wszystkich krajów austriackich. Podajemy z pośród tych materiałów porównawcze zestawienie wydatków krajowych za rok 1905, (*Ob. str. 24—27*) pozwalające na krytyczny przegląd gospodarstwa skarbowego poszczególnych krajów. Wydatki są zestawione wedle systemu budżetowania brutto, w Galicji uwzględniono także wydatki na długi propinacyjne.

Wedle tego zestawienia wszystkie wydatki krajowe krajów austriackich w roku 1905 wynosiły 279,582.167 koron. Pierwsze miejsce zajmują Czechy, mające wydatki w sumie 78,517.384 kor., drugie miejsce Austria niższa z sumą wydatków 47,474.008 kor. trzecie Galicja z sumą 46,271.533 kor., czwarte Morawy z sumą 32,289.353 kor.; te cztery kraje razem mają trzy czwarte części całej sumy wydatków wszystkich krajów.

Wydatki krajów austry-

(w koro-

Wydatki	Austria niższa	Austria wyższa	Salzburg	Styrya	Karyntya	Kraina	Tryest	Istrya
I. Reprezentacja i zarząd	1,864.205	544.531	223.850	722.719	227.403	205.489	1,114.460	178.300
II. Dotacje dla gmin	7,013.112	17.000	...	...	...	...	...	...
III. Emerytury i zaopatrzenia	1,038.576	81.784	52.513	397.407	51.345	42.155	556.940	31.704
IV. Publiczne bezpieczeństwo	2,417.186	240.373	79.634	586.289	134.972	294.463	1,177.028	57.500
V. Kwaterunek wojska	214.520	83.862	25.297	29.220	14.600	37.012	67.640	2.900
VI. Cele sanitarne i dobroczynne	13,095.680	1,149.177	715.873	4,024.558	974.269	984.794	2,857.255	599.008
VII. Oświata i sztuka	8,366.130	3,231.887	1,132.813	6,635.319	1,709.970	1,429.443	1,840.472	795.613
VIII. Kultura krajowa	1,641.380	144.431	83.519	1,219.558	216.697	307.098	31.040	231.877
IX. Przemysł, handel i górnictwo	442.131	20.060	28.700	102.273	24.060	22.500	44.310	9.640
X. Komunikacje i budowlę publ.	7,280.046	1,013.300	672.897	1,116.139	551.331	381.853	1,319.720	126.533
XI. Długi	2,822.644	1,246.446	72.942	1,435.875	11.885	541.292	1,591.980	92.300
XII. Majątek kraju	79.144	126.732	18.877	793.856	20.083	15.513	223.096	4.200
XIII. Rozmaite	393.000	37.800	11.570	12.088	53.080	4.000	34.496	17.525
XIV. Kasowe i reszty	806.254	104.985	47.331	150.009	47.393	75.475	474.829	7.699
Ogolem	47,474.008	8,042.368	3,165.816	17,225.310	4,037.088	4,341.087	11,333.266	2,154.799

ackich w r. 1905.

n a c h).

Gorycy i Gradyska	Tyrol	Vorarl- berg	Czechy	Morawy	Szląsk	Galicja	Buko- wina	Dal- macya	Razem
128.501	550.447	44.100	2,244.532	1,972.987	367.781	974.403	252.014	111.606	11,727.328
...	...	...	...	...	...	...	...	...	7,030.112
16.185	108.689	2.900	447.648	505.009	46.371	283.787	14.415	22.356	3,699.784
61.505	192.734	36.735	1,966.449	1,259.059	195.244	448.498	61.388	77.165	9,286.222
8.932	134.188	2.260	592.130	201.063	134.181	262.090	5.500	28.600	1,843.995
703.750	1,091.401	98.063	10,414.916	5,742.450	1,419.496	4,255.968	659.224	579.752	49,365.634
349.520	1,641.212	176.230	43,001.822	15,299.979	3,853.486	14,487.456	2,147.036	1,276.807	107,375.195
126.639	681.583	30.166	2,800.710	2,652.866	294.694	2,351.648	250.069	61.442	13,125.417
20.200	65.778	10.750	775.532	251.735	114.043	996.176	51.197	9.600	2,988.645
44.500	1,359.114	369.496	12,338.411	2,374.850	148.401	5,291.778	149.254	100.994	34,638.617
120.610	505.736	...	3,018,262	1,420.096	529.686	10,860.339	1,846.717	103.648	26,220.458
9.365	7.071	2.277	120.222	101.164	...	1,763.694	214.374	...	3,499.668
5.005	9.853	5.901	121.520	453.241	20.260	127.784	61.970	6.026	1,375.119
18.893	359.926	11.773	675.230	54.854	38.461	4,167.952	327.097	37.812	7,405.973
1,613.605	6,707.732	790,651	78,517.384	32,289.353	7,162.104	46,271.533	6,040.255	2,415.808	279,582,167

Wydatki krajów na głowę

Działy wydatków		na głowę przy-											
		Austria niższa		Austria wyższa		Salzburg		Styrya		Zaryntya		Kraina	
		K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g
I	Reprezentacya i zarząd kraju .	—	56	—	66	1	10	—	52	—	61	—	40
II	Dotacye dla gmin	2	12	—	02	—	—	—	—	—	—	—	—
III	Emerytury i zaopatrzenia . .	—	31	—	10	—	26	—	28	—	14	—	08
IV	Policya bezpieczeństwa . . .	—	73	—	29	—	39	—	42	—	36	—	57
V	Wojsko	—	06	—	10	—	13	—	02	—	04	—	07
VI	Zakłady sanitarne i dobroczynne	3	96	1	39	3	51	2	88	2	62	1	91
.	Szkoły ludowe i wydziałowe .	2	09	3	86	5	47	4	40	4	50	2	51
.	Inne cele oświaty	—	44	—	05	—	09	—	34	—	09	—	26
VII	Oświata, sztuka i wyznanie .	2	53	3	91	5	56	4	74	4	59	2	77
VIII	Kultura krajowa	—	50	—	17	—	41	—	87	—	58	—	60
IX	Przemysł, handel, górnictwo .	—	13	—	02	—	14	—	07	—	07	—	04
.	Budowle wodne	—	80	—	02	—	87	—	34	—	38	—	08
.	Drogi i koleje	1	40	1	21	2	43	—	46	1	10	—	66
X	Komunikacye i budowle publ..	2	20	1	23	3	30	—	80	1	48	—	74
XI	Długi	—	85	1	51	—	36	1	03	—	03	1	05
XII	Majątek krajów	—	02	—	15	—	09	—	57	—	05	—	03
XIII	Rozmaite	—	12	—	05	—	06	—	01	—	14	—	01
XIV	Kasowe i rachunkowe	—	26	—	13	—	23	—	11	—	13	—	15
Suma . .		14	35	9	73	15	54	12	32	10	84	8	42

austryackich na ludności.

pada w krajach.

Tryest		Istria		Gorycja z Gradyjską		Tyrol		Vorarlberg		Czechy		Morawa		Szląsk		Galicya		Bukowina		Dalmacya		Razem			
K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g	K	g
5	84	—	49	—	53	—	62	—	32	—	24	—	78	—	51	—	13	—	33	—	13	—	43		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26		
2	92	—	09	—	07	—	12	—	02	—	07	—	20	—	06	—	04	—	02	—	04	—	14		
6	17	—	16	—	26	—	22	—	27	—	30	—	50	—	27	—	06	—	08	—	13	—	34		
—	35	—	01	—	04	—	15	—	02	—	09	—	08	—	19	—	03	—	01	—	05	—	07		
14	97	1	66	2	92	1	24	—	72	1	60	2	29	1	97	—	56	—	86	—	95	1	81		
5	57	1	86	1	28	1	81	1	21	6	36	5	29	5	20	1	79	2	76	2	06	3	66		
4	67	—	35	—	17	—	05	—	08	—	23	—	78	—	16	—	10	—	04	—	02	—	28		
9	64	2	21	1	45	1	86	1	29	6	59	6	07	5	36	1	89	2	80	2	08	3	94		
—	16	—	64	—	53	—	77	—	22	—	43	1	05	—	41	—	30	—	33	—	10	—	48		
—	23	—	03	—	08	—	08	—	08	—	12	—	10	—	16	—	13	—	07	—	01	—	11		
—	—	—	15	—	05	—	72	—	76	1	26	—	71	—	09	—	18	—	18	—	09	—	58		
6	92	—	20	—	13	—	82	1	94	—	63	—	23	—	11	—	51	—	01	—	07	—	69		
6	92	—	35	—	18	1	54	2	70	1	89	—	94	—	20	—	69	—	19	—	16	1	27		
8	34	—	26	—	50	—	58	—	—	—	46	—	57	—	74	1	42	2	41	—	17	—	96		
1	17	—	01	—	04	—	01	—	02	—	02	—	04	—	—	—	23	—	28	—	—	—	13		
—	18	—	05	—	02	—	01	—	04	—	02	—	18	—	03	—	02	—	08	—	01	—	05		
2	49	—	02	—	08	—	41	—	09	—	10	—	02	—	05	—	54	—	43	—	06	—	27		
59	38	5	98	6	70	7	61	5	79	12	03	12	82	9	95	6	04	7	89	3	94	10	26		

W stosunku procentowym wzajemnym przeważają we wszystkich krajach wydatki na oświatę, z wyjątkiem Niższej Austrii i Tryestu, gdzie wydatek ten w przeważnej części pokrywają stołeczne gminy. Najwyższym procentowo jest ten wydatek w Czechach, na Śląsku i w Dalmacyi, przewyższa bowiem w tych krajach połowę całego wydatku. W Galicyi wynosił w r. 1905 tylko 31·31% w razie włączenia długów propinacyjnych do budżetu. Z tego samego powodu jest także wydatek Galicyi na długi w tem zestawieniu bardzo znaczny, wynosi bowiem 23·47% sumy wydatków. Znacznie mniej, niż na inne kraje wydaje nasz kraj stosunkowo na cele sanitarne i dobroczynne, na bezpieczeństwo publiczne, niemniej na koszt zarządu kraju.

Wydatki krajów przypadające na głowę ludności w r. 1905 wykazuje osobne zestawienie. (*Ob. str. 28 i 29*). W Galicyi wynosiły one ogółem 6 K 04 g na głowę, we wszystkich krajach średnio 10 K 26 g na głowę. Galicya, jako kraj ludny i ubogi jest więc znacznie poniżej przecięcia; poza Galicyą pozostaje pod tym względem tylko Istrya, Vorarlberg i Dalmacya. Pod względem wydatków na oświatę w stosunku do liczby ludności, ma Galicya poza sobą Tyrol, Vorarlberg i Gorycę z Gradyską.

Stopa dodatków krajowych w r. 1907 była najwyższą na Bukowinie, wynosiła bowiem wraz dodatkami na cele szkolne (prócz podatku 5% od domów . 96 procent

Na drugim miejscu znajduje się Galicya, mająca dodatki krajowe do podatków realnych w wysokości	72	»
a do podatków osobistych	83	»
razem zaś z dodatkami na cele szkolne do podatków realnych	81	»
do podatków osobistych zaś	87	»

Dalej następują kolejno:

Śląsk, do podatków realnych (prócz podatku 5% od domów)	69	»
» » » osobistych	76	»
Miasto Kraków i powiaty polityczne Kraków i Chrzanów do podatków realnych 64% względnie	73	»
do podatków osobistych 70% ⁰ względnie	79	»
Karyntya do podatku 26 ² / ₃ % czynszowego	60	»
» » » innych podatków	65	»
Salcburg do wszystkich podatków	65	»
Morawy do podatków realnych	57	»
» » » osobistych	63	»
Dalmacya do podatku zarobkowego ogólnego	64	»
» » » innych podatków (oprócz podat. 5% od domów)	54	»
Czechy do wszystkich podatków	55	»
Styrya do podatku zarobkowego ogólnego	56	»
» » » innych podatków	50	»
Austria górna do wszystkich podatków (prócz podatku 5% od domów	44	»
Kraina do wszystkich podatków prócz 5% od domów	40	»
Tyrol do wszystkich podatków	40	»
ale do podatku domowo-klasowego tylko od $\frac{1}{3}$. a do podatku czynszowego od $\frac{2}{3}$ części pełnego podatku.		
Vorarlberg do podatku domowego, klasowego i czynszowego	25	»
» » » gruntowego i osobistych	45	»
Istrya do podatków realnych prócz 5% od domów	35	»
» » » osobistych	45	»

Austria niższa do pod. gruntow., domow., od renty i płacy	28 procent
» » » 5% od wolnych domów	33 »
» » » pod. zarobkowego ogólnego III. i IV. klasy	23 »
» » » zarobkowego I. i II. klasy oraz od przed-	
siębiorstw publicznych	30 »
Gorycy z Gradyską do podatków realnych (prócz 5%	
podatków od domów)	20 »
Gorycy z Gradyską do podatków osobistych	30 »
Tryestr z okręgiem tylko dodatki gminne:	
do podatku domowo-klasowego	10 »
» » » czynszowego	21 »
» » osobistych	47 »

Zestawienie przychodów krajów austriackich daje obraz finansowych źródeł autonomii krajowej. (*Ob. delegat umieszczony na końcu sprawozdania*). W każdym kraju najważniejszym źródłem dochodu są dotychczas dodatki krajowe i szkolne do podatków bezpośrednich. W r. 1905 wynosiły one ogółem 129,104.981 koron, przeciętnie 64·96% całego dochodu krajów z podatków i opłat. Z pośród własnych opłat konsumcyjnych ma dla niektórych krajów doniosłe znaczenie opłata krajowa od piwa: Czechy miały z niej 11,800.000 K. t. j. 21·12% swego dochodu z podatków i opłat, Morawy 3,150.000 K, czyli 13·85% dochodu z tych źródeł, Austria niższa 15·26%. Salcburg 24·26%, Austria wyższa 18·82%, Śląsk 12·32%, Galicya tylko 6·15% swoich dochodów ze źródeł publicznych. Opłaty od spadków mają ważniejsze znaczenie w Czechach, Austrii niższej, Styryi, Tryeście i Austrii wyższej. Myta utrzymały się tylko w Galicyi, w innych krajach nie mają doniosłości skarbowej. Opłaty od kart myśliwskich nie mają w żadnym kraju większego znaczenia skarbowego. Opłaty szynkarskie na rzecz funduszów propinacyjnych są tylko w Galicyi i na Bukowinie. W Tyrolu ma znaczenie dla skarbu krajowego opłata od dowożonego zboża, z której w r. 1905 prelinowano 1,111,823 koron, czyli 19% całego dochodu skarbu krajowego. Opłata od widowisk i muzyki w Czechach daje 455.700 K, w Styryi 39.100 K dochodu. Opłaty towarzystw ubezpieczeń na rzecz straży ogniowej dają w Czechach skarbowi krajowemu 361.688 K, na Morawach 125.634 K, ogółem we wszystkich krajach (prócz Galicyi) 841.846 K. Opłaty od kas oszczędności istnieją w dwóch krajach, w Austrii niższej i Styryi; przedstawiają one dochód ogólny 128.000 K. Opłaty licytacyjne istnieją w Styryi, opłaty od łowu ptaków w Tyrolu, Gorycy z Gradyską i Tryeście, opłaty młynarskie w Styryi. Wszystkie te powyżej wymienione odrębne opłaty nie mają dla krajów doniosłości finansowej.

Udział krajów w nadwyżkach państwowych podatków osobistych bezpośrednich wynosił wedle preliminarzy r. 1905 ogółem 6,586 272 K. Udział w podatku od spirytusu wynosił razem 18,991.140 K, z tej sumy w Galicyi 5,350.000 K, w Czechach 3,611.098 K, na Morawach 2,900.000 K, w Austrii niższej 2,100.000 K, na Szląsku 1,019.000 K, w innych krajach poniżej miliona koron.

Wydatki skarbu krajowego a gmin i powiatów.

Wobec naglącej potrzeby rozszerzenia podstaw skarbu krajowego i w ogólności skarbowości autonomicznej podajemy porównanie wydatków i dochodów funduszów z gospodarstwem gmin i powiatów.

Wedle ostatnich budżetów miast Lwowa i Krakowa na r. 1908 wydatki tych miast wynoszą ogółem 7,636.571 K i 3,919.375 K, razem 11.555.946 K. Z tej sumy wynoszą wydatki Lwowa na oświatę 1,728.346 K, wydatki Krakowa 696.152 K, razem

2,424.498 K, wydatki na służbę zdrowia w obu miastach 278.356 K, wydatki humanitarne 677.749 K, resztę zaś 8,175.343 K pochłaniają wydatki lokalne na zarząd, policję, komunikację, kanały, oświetlenie, kwaterunek, porządek. Dochody z dodatków do podatków i podatku gm. czynszowego wynoszą w obu miastach 2,762.000 K, z opłat konsumpcyjnych, akcyzy, taks i kar 3,325.339 K, z myt 580.000 K, z opłat od psów 32.000 K, razem dochody powyższe 6,699.339 K, z dóbr, czynszów, przedsiębiorstw, kapitałów i innych zarobków 4,856.607 K, ogółem nie licząc pokrycia kosztów administracji przedsiębiorstw gminnych, 11,555 946 K.

Wydatki 30 miast objętych nastawą z r. 1889 wynosiły wedle budżetów na r. 1906 ogółem 11,543.567 koron, niemal tyleż, jak obu miast stołecznych. Z tej sumy wynosiły wydatki szkolne i wyznaniowe 1,130.674 K, sanitarne i dobroczynne 436.399 K. drogowe 193.237 K, inne lokalne 9,783.257 koron. Dochody 30 miast wynosiły ogółem 11,263.023 koron, w tej sumie dodatki do podatków bezpośrednich 767.800 K, opłaty konsumpcyjne, propinacyjne i inne 5,261.913 K, inne wydatki ze źródeł prywatno prawne 5,233.310 koron.

Wydatki amin małopolskich i wiejskich według budżetów na rok 1905 wynosiły razem 14,880.198 koron, z tej sumy na cele szkolne i wyznaniowe 2,603.715 K, na cele sanitarne i dobroczynne 763.332 K, na cele drogowe w gotówce i w prestacyach 1,751.611 K, inne wydatki lokalne 10,023.591 koron. Dochody tych gmin były w r. 1905 preliminowane w sumie 14,531.183 koron, w tej sumie dodatki do podatków bezpośrednich 4,014,914 koron, opłaty konsumpcyjne, inne opłaty i taksy, zyski z dzierżawy propinacyjnej razem 2,241.558 K, myta i subwencje drogowe 468.982 K, wartość prestacyj 1,117.164 K inne dochody prywatno-prawne 6,689.565 koron.

Wydatki powiatów wedle budżetów na r. 1906 wynosiły razem 11,016.311 koron, z tej sumy wydatki na cele oświaty 191.702 koron, na cele sanitarne i dobroczynne 324.066 koron, na cele komunikacyjne 8,007.799 koron, wydatki na cele gospodarcze 80.579 koron, inne wydatki i zarząd 2,412.465 koron. Dochody powiatów wynosiły 11,327.936 koron, w tej sumie dodatki do podatków na cele komunikacyjne i dotacje 5,077.969 koron, dodatki na cele administracyjne 2,757,175 koron, razem dodatki 7,835,144 koron, myta 489.133 koron, inne dochody i subwencje 3,003.659 koron.

Dla dopełnienia obrazu podajemy sumaryczne wydatki i dochody funduszy propinacyjnych w r. 1907. Gal. ogólny fundusz propinacyjny miał w r. 1907 wydatki w sumie 8,772.473 koron, w tej sumie na oprocentowanie i umorzenie długów propinacyjnych 7,819.354 koron. Dochody ogólnego funduszu prop. wynosiły 10,958.529 koron, w tej sumie czynsze propinacyjne i opłaty 8,914.885 koron, subwencja państwowa 1,782.258 koron. Fundusz propinacyjny 37 miast miał dochód w sumie 625,670 k., z tej sumy 65.676 z opłat szynkarskich, 217.051 k. z subwencji państwowej. Dochody te po pokryciu kosztów administracji w kwocie 27.354 koron wpłynęły na dalsze powiększenie funduszków.

Fundusze autonomiczne przedstawiają się w sumarycznym zestawieniu następująco:

Wydatki funduszu krajowego w r. 1907	wynosiły	43,609.691 K.
» miast Lwowa i Krakowa (1908)	»	11,555.946 »
» 30 miast (w r. 1906)	»	11,543.567 »
» reszty gmin (w r. 1905)	»	14,880.198 »
» powiatów (w r. 1906)	»	11,016.311 »

---

razem 92,605.713 K.

nadto wydatki ogólnego fund. prop. i 37 miast

8,799.827 »

---

ogółem 101,405.540 K.

3. Rachunki funduszków samoistnych budżetem nieobjętych, funduszu pożyczkowego na drogi powiatowe i gminne, funduszków propinacyjnych 37 miast, funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę szkół, funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę koszar dla c. i k. wojska, funduszu byłego galicyjskiego korpusu ochotników z r. 1859, stałego funduszu przemysłowego, funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych., stałego funduszu hodowlanego, funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego i funduszu pożyczkowego dla Spółek oszczędności i pożyczek systemu Raiffeisena, przyjmuje Sejm do wiadomości.

Przewodniczący :

K. Badeni, w. r.

Sprawozdawca :

Głabiński, w. r.

Dochody krajów austriackich w r. 1905

w k o r o n a c h.

Dochody	Austria niższa	Austria wyższa	Salcburg	Styrya	Karyntya	Kraina	Tryest	Istrya	Gorycja z Gradyską	Tyrol	Vorarlberg	Czechy	Morawy	Szląsk	Galicja	Bukowina	Dalmacya	RAZEM
Dodatki do pod. bezpośr.	29,242.410	4,449.312	1,349.150	7,541.752	2,026.650	1,395.779	1,588.000	624.238	297.200	2,450.860	349.665	36,840,383	15,440.525	4,016.183	18,514.657	2,154.657	823.560	129,104.981
„ „ konsumcyjnych	—	—	16.800	260.000	327.286	430.000	3,350.000	415.000	400.000	252.642	—	—	—	—	89.000	12.000	301.000	5,853.728
Razem dodatki do podatków	29,242.410	4,449.312	1,365.950	7,801.752	2,353.936	1,825.779	4,938.000	1,039.238	697.200	2,703.502	349.665	36,840.383	15,440.525	4,016.183	18,603.657	2,166.657	1,124.560	134,958.709
Udział w pod. osob. bezpośr.	2,250.000	300.000	60.000	330.000	90.215	85.000	140.000	52.000	—	146.034	20.050	1,408.973	580.000	100.000	850.000	80.000	57.000	6,586.272
„ „ od spirytusu	2,100.000	175.000	103.000	900.000	571.140	850.000	90.000	63.000	62.169	437.683	39.650	3,611.098	2,900.000	1,019.000	5,350.000	620.000	99.400	18,991.140
Razem udział w pod. państw.	4,350.000	475.000	163.000	1,230.000	661.355	935.000	230.000	115.000	99.169	583.717	59.700	5,020.071	3,480.000	1,119.000	6,200.000	700.000	156.400	25,577.412
Własne opłaty od piwa	6,330.700	1,300.000	530.000	1,100.000	312.000	170.000	—	150.000	46.200	578.000	—	11,800.000	3,150.000	730.000	1,700.000	200.000	32.400	28,129.300
„ „ od kas oszczędn.	70.000	—	—	58.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128.000
„ „ „ licytacji	—	—	—	8.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8.000
„ „ „ towarz. ubez.	84.254	39.526	12.161	54.550	20.000	18.800	15.500	4.265	7.000	32.100	6.980	361.688	125.634	35.761	—	15.445	8.182	841.846
Własne opłaty od spadków i ekwiwalentu należności	1,237.500	260.000	70.000	442.000	50.000	32.000	249.110	18.000	25.000	65.000	23.000	1,270.000	310.000	—	140.000	15.140	18.000	4,224.750
Własne opłaty od myta	—	4.380	1.150	—	700	13.600	26.600	—	—	—	—	—	—	—	500.800	6.000	—	553.230
„ „ od prawa polowania	63.900	—	—	51.000	—	—	3.720	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118.620
„ „ kart myśliwskich	68.660	—	—	59.000	20.000	10.000	200	—	5.340	—	2.200	—	87.716	22.000	24.000	3.970	—	303.086
„ „ rybołostwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.905	—	—	2.905
„ „ kart połowu ryb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.798	5.444	—	344	—	—	12.586
„ „ połowu ptaków	—	—	—	—	—	—	180	—	490	1.644	—	—	—	—	—	—	—	2.314
„ „ muzyki i widowisk	—	—	—	39.100	—	—	—	—	—	—	—	455.700	—	—	—	—	—	494.800
„ „ zboża	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,111.823	—	—	—	—	—	—	—	1,111.823
„ „ młynarskie	—	—	—	18.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.200
„ „ propinacyjne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	439.744	49.200	—	488.944
„ „ inne	400.000	—	42.000	—	—	—	711.500	—	—	—	—	—	—	—	20.000	—	—	813.500
Razem własne opłaty	7,895.014	1,603.906	655.311	1,829.850	402.700	244.400	1,006.810	172.265	84.030	1,788.567	32.180	13,894.186	3,678.794	787.761	2,827.793	289.755	58.582	37,251.904
Ogółem podatki i opłaty	41,487.424	6,906.218	2,184.261	11,185.118	3,417.991	3,005.179	6,174.810	1,326.503	880.399	5,075.786	441.545	55,873.080	22,749.553	5,922.944	27,631.450	3,156.412	1,339.542	198,758.215
Kary	10.145	1.800	6.758	3.490	8.570	9.376	2.700	3.000	1.653	19.415	1.400	34.520	7.298	2.630	12.902	12.420	40.000	178.075
Subwencje państwa i fund. rel.	112.336	23.358	14.498	257.850	33.763	15.480	78.617	133.746	8.686	389.376	128.715	204.940	106.100	48.176	2,397.786	392.682	108.908	4,455.017
Nadwyżki kas sierocych	547.424	47.607	100	—	—	—	—	—	—	—	—	601.182	460.000	71.525	8	—	—	1,727.846
Datki interesentów i zwroty	3,915.141	474.177	383.706	2,403.683	326.944	361.318	1,643.557	573.357	244.466	591.106	114.192	2,887.424	3,540.039	361.835	1,796.228	268.906	733.263	20,619.342
Dochody prywatno-prawne	1,251.533	548.057	331.396	2,268.552	193.886	462.245	763.327	90.298	191.780	625.441	28.192	1,376.916	1,537.542	288.271	12,573.568	1,425.040	99.277	24,055.321
Dochody rozmaite	9.571	5.847	1.402	26.156	2.921	280	600	5.100	20	4.345	4.656	4.100	24.762	—	10.397	7.540	677	108.374
„ kasowe i rachunkowe	140.434	35.304	243.695	1,080.461	53.013	487.211	2,669.655	22.795	286.601	2.263	74.951	17,535.222	3,864.059	466.723	1,849.194	777.255	94.141	29,679.977
Suma dochodów	47,474.008	8,042.368	3,165.816	17,225.310	4,037.088	4,341.087	11,333.266	2,154.799	1,613.605	6,707.732	790.651	78,517.384	32,289.353	7,162.104	46,271.533	6,040.255	2,415.808	279,582.167

Województwo Lubelskie w r. 1905

W Lublinie